

Урок №41 (24.01.2024 р.)

Тема уроку: Сучасні транспортно-логістичні системи та інформаційно-комунікаційні мережі. Світовий ринок інвестицій і фінансів. Туризм. Формування «інформаційного суспільства».

Логістика — наука про систему організації та управління мережею потоків. Час є складовою ціни багатьох продуктів чи сировини, тому поліпшення логістики транспорту, збільшення швидкості комунікацій та обробки інформації дають змогу скорочувати явні чи приховані часові затрати.

Типи транспортно-логістичних систем:

- Світова транспортна система;
- регіональні транспортні системи;
- національні транспортні системи - транспортні комплекси окремих країн;
- зональні транспортні системи для транспортного обслуговування окремих економічних територій;
- види транспорту;
- корпоративні транспортні системи окремих господарюючих суб'єктів.

Інформаційно-комунікаційні мережі виходять на рівень глобальної мережі автономних пристроїв (датчики, роботи, побутова техніка, автомобілі, верстати тощо), що взаємодіють один з одним (*Internet of Things, IoT*). З розвитком 5G (набір органічно інтегрованих технологій радіодоступу) будь-хто та будь-що можуть обмінюватися інформацією у режимі реального часу, що суттєво змінить стратегію управління. Економіка зможе розвиватися «за запитом». Прикладом впровадження ІКТ є електронна торгівля, електронна освіта тощо. Сучасні ІКТ зменшують собівартість продукції, змінюють системи організації та управління виробників товарів і послуг, вирізняються глобальністю (наприклад банківська система SWIFT). Одним з найбільш перспективних інструментів для бізнесу сьогодні є хостингові та «хмарні» технології.

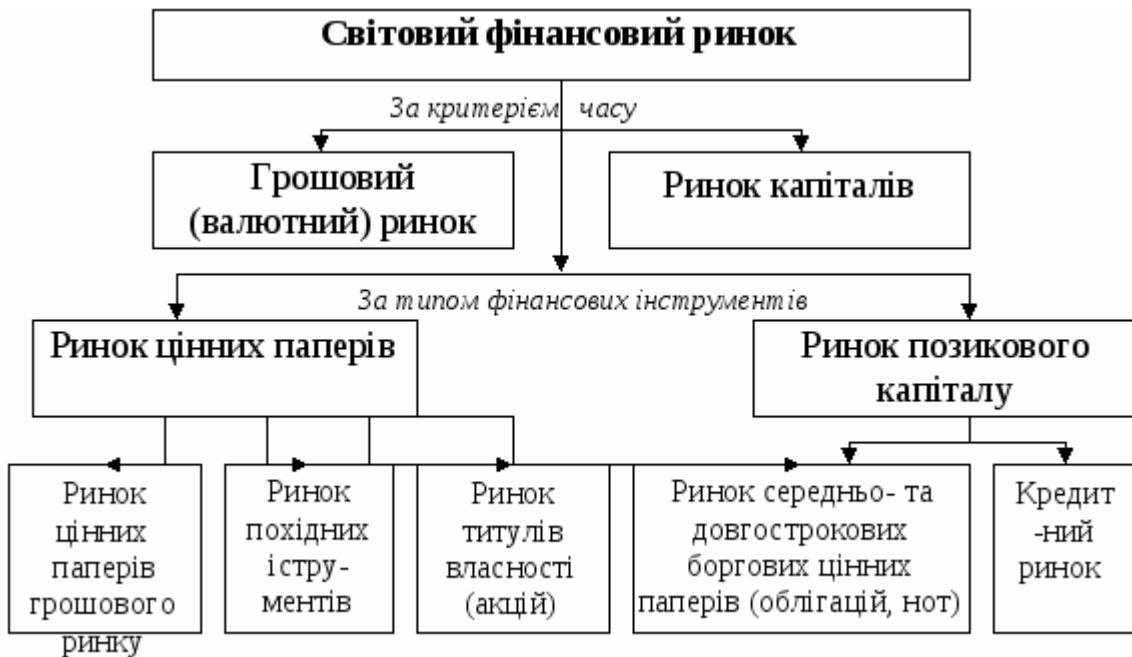
Світовий ринок інвестицій і фінансів

Рух світових фінансових потоків проходить переважно через головні ринки: валюти, кредитів, золота. Це найбільш глобалізований сектор економіки. Сучасні міжнародні банківські послуги й світові фінансові ринки зорієнтовані передусім на обслуговування корпорацій та інвестиційних операцій.

Участь національних ринків в операціях світового ринку залежить від рівня розвитку, валютно-економічного стану, наявності розвиненої кредитної системи та діяльності фондової біржі, особливостей податкової системи, географічного положення (проведення операцій має певні часові межі). Унаслідок конкуренції у світі сформувалося кілька фінансових центрів: Лондон, Нью-Йорк, Сінгапур, Сянган (Гонконг), Токіо, Цюрих, Вашингтон, Сан-Франциско, Бостон, Торонто, Франкфурт-на-Майні,

Люксембург, Париж, Бахрейн та ін. Штаб-квартири ТНК, філії стали суттєвим чинником розміщення фінансових установ.

Ринок інвестицій «торгує» об'єктами інвестування: реальними (нерухомість, підприємства, коштовні речі), фінансовим (акції, валюти тощо), інноваційними (наукова, дослідна діяльність).

- Між країнами відбувається міжнародний рух капіталу, який приносить його власникам відповідний дохід.
- **Капіталом** вважають грошові та матеріальні кошти, що їх використовують у суспільному виробництві з метою одержання прибутку.
- Міжнародний рух капіталу як чинник виробництва набуває різних форм. Одна з них – **інвестиції** – експорт капіталу в підприємницькій формі, тобто кошти, що їх вкладено у виробництво.
- За метою вкладення капіталу інвестиції поділяють на прямі та портфельні.
- **Прямі інвестиції** здійснюють з метою придбання довгострокового економічного проекту в країні, що забезпечує контроль інвестора над об'єктом розміщення капіталу.
- **Портфельні інвестиції** – вкладення капіталу в іноземні цінні папери, що не дають інвестору права реального контролю над об'єктом інвестування.
- Таким чином, **міжнародні інвестиції** – це купівля-продаж цінних паперів і надання довгострокових кредитів.

Туризм формує близько 10 % світового ВВП, 7 % світового загального експорту та 30 % експорту послуг. У галузі працює кожний одинадцятий із зайнятих у господарстві.

За даними Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО) 2018 р., загальна кількість туристів становила 1323 млн, надходження від нього — 1,34 трлн дол. США, з них на Європу припадає 51 % туристів і 39 % надходжень, на Азійсько-Тихоокеанський регіон — 24 та 29, Америку — 16 та 24. Відбувається своєрідна ланцюгова реакція — туризм активізується зі зростанням економіки в

цілому і в свою чергу зумовлює подальший соціально-економічний прогрес. Якщо ціни залишаються незмінними, то у разі зростання загального реального споживання на 1 % обсяг туристичних поїздок залишається незмінним, за 2,5 % — збільшується на 4 %, за 5 % — на 10 %.

Всесвітня туристична організація та ЮНЕСКО виокремлюють 5 рекреаційно-туристичних регіонів світу, які різняться за природними та історико-культурними особливостями:

- *Європа і Північна Америка;*
- *Азія і Тихоокеанський регіон;*
- *Арабський світ;*
- *Латинська Америка і Кариби;*
- *Африка.*

Серед країн **найбільшим потоком міжнародних туристів традиційно вирізняються Франція, США та Іспанія.**

Формування «інформаційного суспільства».

- Фахівці поділяють історію людського суспільства на три основні стадії: аграрну; індустріальну; інформаційну (постіндустріальну).
- Вперше термін «інформаційне суспільство» був запропонований ще у 1969 р. в Японії.
- Тоді інформаційне суспільство визначалося як таке, де процес комп'ютеризації надасть людям доступ до надійних джерел інформації, позбавить їх рутинної роботи, забезпечить високий рівень автоматизації виробництва.
- При цьому зміниться й саме виробництво: у вартості його продукту збільшиться частка інновацій, дизайну та маркетингу, а рушійною силою розвитку суспільства стане виробництво інформаційного продукту, а не матеріального.

Домашнє завдання: §25, опрацювати конспект